ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1997

Vyhlásené: 15.01.1997 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

13

VYHLÁŠKA
Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky

z 29. novembra 1996

o spôsobe vykonávania kontroly dovážaných rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov a o miestach na vykonávanie tejto kontroly

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 4 a § 5 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti ustanovuje:

§ 1

Táto vyhláška ustanovuje

a) podmienky na vykonávanie kontroly dovozu rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov, ktoré môžu byť nositeľmi škodlivých organizmov,

b) miesta na vykonávanie kontroly ich zdravotného stavu a senzoricky zisťovaných ukazovateľov ich kvality.

§ 2

(1) Kontrola zdravotného stavu rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov, ktoré môžu byť nositeľmi škodlivých organizmov, a kontrola senzoricky zisťovaných ukazovateľov ich kvality sa vykonáva podľa požiadaviek uvedených v prílohe č. 1.

(2) Zoznam rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov, ktoré môžu byť nositeľmi škodlivých organizmov a ktoré nepodliehajú kontrole podľa odseku 1, je uvedený v prílohe č. 2.

§ 3

(1) Kontrola zdravotného stavu dovážaných rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov, ktoré môžu byť nositeľmi škodlivých organizmov, a kontrola senzoricky zisťovaných ukazovateľov ich kvality sa vykonáva na miestach (hraničných priechodoch) uvedených v prílohe č. 3.

(2) Dovážané rastliny, rastlinné produkty alebo predmety možno uviesť do voľného obehu, len ak podľa výsledku kontroly nie sú nositeľmi škodlivých organizmov.

§ 4

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. januára 1997.

Peter Baco v. r.

Kontrola zdravotného stavu a kvality rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov

Príloha č. 1
vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva
Slovenskej republiky č. 13/1997 Z. z.

Kontrola zdravotného stavu a kvality rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov

Vykonávanie kontroly

Kontrola zdravotného stavu a kvality rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov sa vykonáva súčasne s fytokontrolou zameranou na karanténne škodlivé organizmy. Na tento účel sa náhodne odoberie vzorka (vzorka náhodne odobratá z rôznych miest zásielky). Ak sa v tejto vzorke zistia choroby, škodcovia alebo vážnejšie chyby znižujúce kvalitu tovaru, fytoinšpektor odoberie predpísaným spôsobom a v stanovenom množstve vzorku na sprísnenú kontrolu.

Odber vzorky:

a) Osivá: Na rozbor sa použijú vzorky zostavené zmiešaním vzoriek z jednotlivých partií, v ktorých sa zisťuje prítomnosť škodlivých organizmov. Keď sa pri fytokontrole vzorky zistí rôznorodosť v partii, vzorky sa odoberú na opätovnú kontrolu. Po laboratórnom rozbore vzoriek sa ich nepoužitá časť uloží.
   Z osiva zelenín a kvetín dovážaných v malospotrebiteľskom balení pre veľkoodberateľov sa odoberá vzorka podľa písmena f).
b) Zemiaky: Na zistenie cýst háďatka zemiakového treba získať zo zásielky vzorku zeminy s hmotnosťou 200 g. V prípade, že zeminu nemožno získať, treba odobrať vzorku zemiakov s hmotnosťou 5 až 10 kg na rozbor. Z jednej zásielky treba vysypať najmenej 5 vriec na rozborový stôl na účel zistenia zdravotného stavu hľúz a zistenia množstva zeminy v percentách prilepenej na zemiakoch. Keď sú v zásielke zemiaky od rôznych dodávateľov, kontroluje sa každá vzorka osobitne. Množstvo zeminy prilepenej na zemiakoch nesmie presiahnuť 1% hmotnosti pri sadbových zemiakoch, 2 % hmotnosti pri ostatných zemiakoch.
c) Živé rastliny: Ovocné, liečivé, okrasné rastliny a dreviny, odrezky, vrúble, kvety.
   Kontroluje sa: pri menších zásielkach každý kus,
   od 500 ks do 1 000 ks najmenej 10 kusov,
   nad 1 000 ks najmenej 15 kusov.
   Po zistení obsahu zeminy v zásielke sa v zemine zisťuje aj prítomnosť háďatiek.
d) Pri rastlinných tovaroch určených na konzumné, krmné a priemyselné účely sa, ak ide o individuálne zásielky, podrobí rozboru každá zásielka; pri zásielkach pochádzajúcich z jedného štátu a z jedného skladu alebo z lode sa podrobí rozboru v poradí prvých 15 dopravných prostriedkov. Pri zistení bezchybnosti tovaru sa kontroluje aj naďalej každá zásielka, ale rozboru sa podrobí v priemere iba každá dvadsiata piata zásielka.
e) V zásielkach ovocia a zeleniny podliehajúcich fytokontrole sa odoberie 1 až 5 kg tovaru z celkového množstva tovaru a vyberajú sa plody napadnuté alebo podozrivé z napadnutia škodlivými organizmami. Všetky odobraté plody sa podrobujú laboratórnemu rozboru. Vzorky sa neskladujú.
f) Hmotnosť vzoriek potrebná na laboratórne rozbory z jednej zásielky:
   obilniny l kg, ryža 1 kg, kukurica 1 kg alebo 10 šúľkov,
   strukoviny 0,5 kg,
   cukrová repa – buľvy 5 kg, neskladujú sa,
   osivo 0,25 kg,
   zemiaky 5 až 10 kg, neskladujú sa,
   olejniny, pokrutiny 0,5 kg, ľan, konope 0,5 kg,
   mlynské výrobky 1 kg,
   ďatelinoviny 0,5 kg,
   trávové osivo 0,1 kg,
   tabak, kvetinové osivá 0,001 až 0,01 kg,
   zelenina – osivá 0,05 kg (nesáčkované osivá),
   jahody 5 % sadeníc, neskladujú sa,
   bobuľoviny a ostatné ovocie, vyberajú sa podozrivé alebo napadnuté plody, neskladujú sa,
   korenie a koreniny 0,001 až 0,01 kg,
   malospotrebiteľské balenie osiva zelenín a kvetín pri zásielke nad 100 ks balení – 1 ks odber.

Po uplynutí predpísanej skladovacej lehoty sa vykoná komisionálny zosyp nepoužitých vzoriek. Komisia, ktorá sa musí skladať najmenej z troch fytoinšpektorov, potvrdí, že počet a hmotnosť uložených vzoriek súhlasí s protokolom a evidenciou vzoriek a že sa nezistili žiadne chyby. Napadnuté alebo morené vzorky sa po uplynutí skladovacej lehoty komisionálne likvidujú. Vzorky sa musia uložiť tak, aby sa nedali odcudziť.

Odber vzoriek na sprísnenú kontrolu

Balený tovar

Vzorky sa odoberajú najmenej z piatich rôznych miest zásielky, a to zospodu, zo stredu a zvrchu vagóna alebo iného dopravného prostriedku podľa tabuľky.

Počet kusov v 1 balení	**Počet odobratých vzoriek v kusoch**
do 100	5
101 až 300	7
301 až 500	9
501 až 1 000	10
nad 1 000	najmenej 15

Nebalený tovar

Z tovaru voľne loženého alebo dodávaného v ohradových paletách, prípadne v iných veľkoobjemových obaloch, sa vzorky odoberajú najmenej z desiatich miest zásielky podľa tabuľky.

Hmotnosť partie v kg, prípadne počet jednotiek v partii	**Hmotnosť odobratých vzoriek v kg, prípadne počet odobratých jednotiek**
do 200	10
201 až 500	20
501 až 1 000	30
1001 až 5 000	60
nad 5 000	najmenej 100

Rozbor

Rozbor sa vykonáva tak, že sa postupne vytriedi tovar s chybami (od najzávažnejších až po najmenej závažné).

Každá rastlina a rastlinný produkt sa môže vytriediť zo vzorky len raz, a to pre chyby najzávažnejšie alebo pre prvú z chýb menej závažných. Chyby a ich rozsah zistené vo vzorke platia pre celú preverovanú zásielku.

Ak sa hodnoty dovolených odchýlok stanovené touto normou neprekročia o viac ako o 100 %, fytoinšpektor zapíše túto skutočnosť do sprievodných dokladov a nariadi pretriedenie výrobkov (tovaru) alebo nedá súhlas na colné vybavenie zásielky.

Ak sa hodnoty prekročia o viac ako o 100 %, fytoinšpektor nevpustí túto zásielku na územie Slovenskej republiky.

OVOCIE A ZELENINA

Výklad pojmov

Zdravé ovocie (zelenina) – nenapadnuté škodlivými organizmami bez výrazných chýb, ktoré by podstatne ovplyvnili vonkajší vzhľad, vnútrajšok plodu, buľvy alebo koreňa, prípadne také, ktoré by znížili upotrebiteľnosť rastlín a rastlinných produktov na priamu ľudskú spotrebu.

Červivé ovocie (zelenina) – obsahujúce larvy škodcov alebo stopy po ich požere vo forme chodbičiek znečistených ich výkalmi.

Namrznuté ovocie (zelenina) – čiastočne poškodené mrazom tak, že treba nechať tovar rozmrznúť, pričom môže nastať zníženie akosti.

Zmrznuté ovocie (zelenina) – ovocie a zelenina, v pletivách ktorých sa vytvorili ľadové kryštáliky a ktoré nemožno odstránením poškodených častí alebo skladovaním za primeraných teplôt ošetriť tak, aby sa dali znova upotrebiť na priamu ľudskú spotrebu alebo na priemyselné spracovanie.

Zaparené ovocie (zelenina) – ovocie a zelenina, ktorých vonkajší vzhľad, konzistencia, chuť a vôňa sa poškodili pôsobením vyšších teplôt a zvýšenej relatívnej vlhkosti vzduchu pri nedostatočnom vetraní pri preprave a skladovaní.

Nahnité ovocie (zelenina) – príznaky hniloby prejavujúce sa na povrchu alebo vo vnútri.

Tovar – je druh rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov podliehajúcich fytokontrole, ktoré sa premiestňujú za účelom obchodovania alebo za iným účelom.

Plesnivé ovocie (zelenina) – napadnuté plesňou na povrchu alebo vo vnútri.

Cudzia chuť a pach – chuť alebo pach po chemických prípravkoch alebo pachy spôsobené neodborným skladovaním, balením a chorobami (napr. hnilobné zápachy, zatuchnutosť alebo pachy iných druhov ovocia a zeleniny skladovaných spoločne).

OVOCIE – ČERSTVÉ A SUŠENÉ

Druh tovaru	Požiadavky	Povolené odchýlky
jablká, hrušky	musia byť zrelé, celé, zdravé, nepoškodené chorobami alebo škodcami, bez cudzích pachov	- 5 % plodov so zaschnutou červivosťou - pri hruškách mierna kamienkovitosť
jarabiny	plody musia byť zdravé	
dule a mišpule	plody musia byť zdravé	najviac 5 % hmotnosti plodov môže byť mierne poškodených
padané jablká	plody nesmú byť nahnité, plesnivé, poškodené mrazom, musia byť čisté, bez cudzích pachov	môžu byť mechanicky poškodené, červivé, poškodené chrastavitosťou, slabo znečistené zeminou
kôstkové ovocie (broskyne, čerešne, marhule, mirabelky, slivky, višne)	plody musia byť zdravé, čisté, bez cudzích pachov	nesmú sa dodávať plody broskyňových semenáčov horkej chuti, s dužinou neoddeliteľnou od kôstky a silno plstnaté
- slivky, slivy		najviac 6 % červivých plodov
- čerešne		- najviac 6 % červivých plodov - na priemyselné spracovanie môžu plody pochádzať z mechanizovaného zberu a môžu obsahovať 5 % (I. trieda), 15 % (II. trieda) hmotnosti plodov otlačených a max. 0,4 % prímesí (napr. listy)
drobné ovocie (borievky, egreše, drieň, lesné jahody, maliny, ostružiny, ríbezle, šípky)	plody musia byť zdravé, čisté, bez cudzích pachov	max. 0,5 % prímesí (napr. listy, vetvičky)
- jahody záhradné	plody musia byť zdravé, čisté, bez cudzích pachov	znečistenie zeminou do 5 % hmotnosti plodov
stolové hrozno, plodné hybridy	plody musia byť zdravé, čisté, bez cudzích pachov	
muštové hrozno	plody musia byť zdravé, čisté, technologicky vhodné na spracovanie na víno; roztriedené na biele, ružové, červené a modré	- poškodenie plesňou sivou (do 5 %) - hnilobou (do 30 %) - krupobitím
škrupinové ovocie (gaštan jedlý, mandle nezrelé, vlašské orechy zelené nezrelé, vlašské orechy zrelé, čerstvé)	plody musia byť celé, zdravé, bez nažltlých jadier, neplesnivé, čisté, bez cudzích pachov	
- gaštan jedlý		max. 10 % hmotnosti plodov s povrchovou plesňou nezasahujúcou pod šupku
- vlašské orechy – zrelé, čerstvé		- max. 5 % škrupín napadnutých plesňami a škodcami - max. 8 % jadier napadnutých plesňami a škodcami
- kokosové orechy		

Druh tovaru	Požiadavky	Povolené odchýlky
citrusové ovocie (citróny, grapefruity, klementínky, limy, mandarinky, pomaranče, satsumasky)	plody musia byť celé, zdravé, neplesnivé, čisté, bez poranení a chýb, ktoré by znížili upotrebiteľnosť ovocia	
ananás	plody musia byť celé, zdravé, neplesnivé, čisté, bez poranení a chýb, ktoré by znížili upotrebiteľnosť ovocia	
sušené ovocie (broskyne, datle, figy, hrozienka, marhule, slivky)	plody musia byť zdravé, čisté, nesmú byť zatuchnuté, napadnuté škodcami, znečistené zeminou, nesmú javiť príznaky plesnivenia a liehového kvasenia, bez živých škodcov	max. 3 mŕtvi škodcovia v 1 kg
- datle	nesmú obsahovať plody poškodené škodcami	
- figy		max. 12 % plodov poškodených škodcami
- slivky		max. 15 % plodov škvrnitých a poškodených škodcami
banány zelené	plody musia byť celé, zdravé, čerstvé, čisté, pevné, bez cudzích pachov, zelené alebo svetlozelené, nepodchladené a nezaparené	max. 10 % hmotnosti plodov nezodpovedajúcich stanoveným požiadavkám
banány žlté	plody musia byť celé, zdravé, čerstvé, čisté, pevné, bez cudzích pachov, žlté; stopka ani kŕčok nesmú byť napadnuté plesňami alebo hnilobou; plody s čiernou šupkou sa nesmú vyskytovať	max. 10 % hmotnosti plodov nezodpovedajúcich stanoveným požiadavkám; drobná hnedá škvrnitosť šupky, ktorá je známkou plného vyzretia zdravých plodov, sa za chybu nepovažuje
škrupinové ovocie suché		
- lieskové orechy		max. 5 % jadier narušených škodcami a so zvyškami škodcov
- jadrá lieskových orechov	plody musia byť zrelé, čisté, zdravé (nepoškodené chorobami a škodcami)	max. 5 % jadier napadnutých škodcami a nahnitých
- mandle nelúpané		max. 5 % jadier narušených škodcami a so zvyškami škodcov
- jadrá sladkých mandlí		max. 5 % jadier napadnutých škodcami a nahnitých
- orechy vlašské		max. 10 % jadier napadnutých plesňami a škodcami
- jadrá vlašských orechov	nesmú sa vyskytovať škodcovia	max. 2 % zhnitých jadier alebo so stopami po plesniach a poškodených škodcami
- para orechy		max. 6 % jadier napadnutých plesňami a škodcami
- kokos strúhaný	plesne a škodcovia sa nesmú vyskytovať	
- arašidy pražené nelúpané	nesmú byť vlhké, zatuchnuté, plesnivé a napadnuté škodcami	max. 15 % chybných plodov (prázdnych, nevyzretých, plesnivých a napadnutých škodcami)
- jadrá kešu orechov	musia byť čisté, suché, zdravé, celistvé, bez prímesí a nesmú byť napadnuté plesňami a škodcami	

ZELENINA A KORENINY

Druh tovaru	Požiadavky	Povolené odchýlky
kapustová zelenina (kaleráb, hlávková kapusta, karfiol, hlávkový kel, kučeravý a špargľový kel)	zelenina musí byť celá, zdravá (nepoškodená chorobami alebo škodcami), nenahnitá, nezaparená, nesmie byť znečistená zeminou alebo zjavnými zvyškami hnojív	
koreňová zelenina	musí byť čistá, celá, zdravá, čerstvého vzhľadu	
- cvikla		max. 1 % zeminy
- čierny koreň		max. 1 % zeminy
- chren		max. 1 % zeminy
- kozia brada pórolistá		
- mrkva		max. 1 % zeminy
- okrúhlica		
- paštrnák		max. 2 % zeminy
- petržlen		max. 2 % zeminy
- reďkev čierna		
- reďkovka		
- zeler		max. 2 % zeminy
listová zelenina	musí byť čistá, celá, zdravá, čerstvého vzhľadu	
struková zelenina	musí byť čistá, celá, zdravá, čerstvého vzhľadu	
- fazuľa - struky		max. 5 % hrdzavých škvŕn
- hrach - struky		max. 5 % hmotnosti červivých strukov
- hrach - vylúpané zrná		max. 2 % hmotnosti červivých zŕn
plodová zelenina	musí byť zdravá	
cibuľová zelenina	musí byť zdravá	
- cesnak suchý		max. 11 % hmotnosti strúčikov napadnutých chorobami a škodcami
kôpor		max. 2 % hmotnosti burín vo zväzku
huby čerstvé	musia byť čerstvé, zdravé, čisté, neprané, bez prímesí a nečistôt	
huby sušené		max. 2 % plátkov s príznakmi po napadnutí škodcami
šampiňóny pestované	musia byť zdravé	max. 1 % zeminy
zelenina sušená	nesmie byť napadnutá plesňami a škodcami	
korenie	nesmie byť mokré, zatuchnuté, zaparené, plesnivé, napadnuté škodcami, bez prímesí	max. 10 mŕtvych roztočov v 1 kg korenia
mletá koreninová paprika	musí byť bez škodcov	
majoránka	musí byť suchá, zdravá, nenapadnutá plesňami a škodcami	max. 50 mŕtvych roztočov alebo pavší v 1 kg korenia
aníz, fenikel, koriander, rasca	nesmú byť napadnuté plesňami a škodcami	max. 10 mŕtvych roztočov v 1 kg korenia

OSTATNÉ RASTLINNÉ PRODUKTY

Druh tovaru	Požiadavky	Povolené odchýlky
kŕmne obilniny (pšenica, ovos, tritikale)	zrno musí byť vyzreté, bez škodcov a cudzích pachov, tovar nesmie obsahovať zreteľne plesnivé zrná	
potravinárske obilniny		
(potravinársky jačmeň, sladovnícky jačmeň, raž)	zrno musí byť zdravé, vyzreté, bez škodcov a cudzích pachov, tovar nesmie obsahovať zjavne naplesnivené, plesnivé a snetivé zrná	
- ovos	zrno musí byť zdravé, vyzreté, farbu musí mať svetložltú, žltú alebo bielu; musí byť vyrovnané, bez škodcov a cudzích pachov; tovar nesmie obsahovať zjavne naplesnivené a plesnivé zrná	
- kukurica	zrno musí byť zdravé, vyzreté, bez škodcov a cudzích pachov, tovar nesmie obsahovať zjavne naplesnivené a plesnivé zrná, naklíčené zrná a zrná mliečnej zrelosti	
(potravinárska pšenica, tvrdá pšenica)	zrno musí byť zdravé, vyzreté, bez škodcov a cudzích pachov, tovar nesmie obsahovať zrná zjavne naplesnivené a plesnivé, zrná poškodené plošticami a snetivé zrná	
strukoviny – suché semená	semená musia byť zdravé, vyzreté, bez cudzích pachov a škodcov; nesmú byť naplesnivené alebo plesnivé	
olejnaté semená (horčica, ľan, repka, slnečnica, sója)	semená musia byť zdravé, vyzreté, bez cudzích pachov a živých škodcov; nesmú byť naplesnivené alebo plesnivé	
- mak	semená musia byť zdravé, vyzreté, bez škodcov; nesmú byť naplesnivené alebo plesnivé a nesmú páchnuť po rozklade tukov, kyslo alebo iným cudzím pachom	

KONZUMNÉ ZEMIAKY

Výklad pojmov

Cudzie prímesi – zemina (prilepená na šupke i voľná), kamene, vňať, odlomené klíčky, materské hľuzy a podobne.

Hnedá (fytoftórová) hniloba – vyvolaná hubou Phytophthora infestans (Mont.) de Bary. Na povrchu hľúz vznikajú olovenolesklé, mierne preliačené nepravidelné škvrny. Na priereze hľúz v mieste škvŕn je dužina do rôznej hĺbky hrdzavohnedá a odumretá. Silnejšie napadnuté hľuzy tvrdnú a zasychajú alebo prechádzajú do mokrej hniloby.

Suchá hniloba – spôsobená hubami z rodov Fusarium, Phoma, Alternaria a podobne. Hniloby sa na hľuzách prejavujú prepadnutými škvrnami a vo vnútri dužiny je napadnuté pletivo sfarbené tmavohnedo. V pokročilejšom štádiu ochorenia sa vo vnútri hľúz tvoria dutiny, ktorých steny bývajú pokryté rôzne sfarbeným mycéliom.

Mokrá hniloba – choroba spôsobená baktériami rodu Erwinia, prípadne hubami rodu Pythium. Vyznačuje sa tým, že dužina sa premieňa na kašovitú hmotu a spravidla odporne páchne.

Zmrznuté a namrznuté hľuzy – hľuzy poškodené mrazom, pričom sa zmení prirodzená farba alebo tvrdosť dužiny.

Chrastavité hľuzy – hľuzy napadnuté na viac než na 1/3 povrchu obyčajnou chrastavitosťou (Streptomyces scabies), ktorá tvorí na šupke silnejšiu vrstvu korku v podobe chrást, alebo na viac než na 1/10 povrchu hľuzy, ak chrasty zasahujú do hĺbky najviac 3 mm.

Prašná (spongospórová) chrastavitosť – choroba vyvolaná hubou Spongospora subterranea, ktorá vytvára kráterovité bradavice hviezdicovitého tvaru na šupke hľuzy.

Zvädnuté hľuzy – hľuzy, ktoré nadmerným odparením vody z buniek nie sú typicky tuhé.

Naklíčené hľuzy – hľuzy s klíčkami väčšími ako 5 mm.

Vločkovitosť hľúz – hnedočierne vločky na povrchu hľúz vytvorené mycéliom huby Rhizoctonia solani.

Striebristosť šupky – vyvolávaná hubou Spondylocladium atrovirens.

Hrdzavosť dužiny – hrdzavo sfarbené odumreté časti dužiny rôznej veľkosti.

Sklovitosť dužiny – sklovito až vodnato zmenená dužina.

Duté hľuzy – dutiny fyziologického pôvodu vo vnútri hľúz.

Krúžkovitosť dužiny – od pupkovej časti hľuzy hnedé sfarbenie cievnych zväzkov.

Odber vzoriek

Na sprísnenú kontrolu kvality a zdravotného stavu zemiakov pri bežnej dodávke sa odoberá 100 hľúz reprezentujúcich celú zásielku.

KONZUMNÉ ZEMIAKY SKORÉ

Druh poškodenia	Povolené odchýlky	Poznámky
chrastavitosť (obyčajná)	max. 20 % hľúz	
hnedá (fytoftórová) hniloba	max. 1 % hľúz	zisťuje sa na rozkrojených hľuzách
mokrá hniloba	nesmie sa vyskytovať	postihnuté hľuzy silno páchnu

KONZUMNÉ ZEMIAKY NESKORÉ

Druh poškodenia	Povolené odchýlky	Poznámky
namrznuté hľuzy	nesmú sa vyskytovať	zisťuje sa stláčaním podozrivých hľúz, ako aj na rozkrojených hľuzách
suchá hniloba	max. 2 % hľúz	zisťuje sa na rozkrojených hľuzách
mokrá hniloba	nesmie sa vyskytovať	postihnuté hľuzy silno páchnu

Okrem uvedených poškodení si treba všímať aj ďalšie chyby zemiakov uvedené v odseku „Výklad pojmov“. Pri výskyte ktorejkoľvek chyby nad 25 % fytoinšpektor zapíše túto skutočnosť do sprievodných dokladov a nariadi pretriedenie hľúz alebo nedá súhlas na colné vybavenie zásielky.

SADBOVÉ ZEMIAKY

Druh poškodenia	Povolené odchýlky v % z hmotnosti zásielky	Poznámky
hľuzy iných odrôd	0,25	
hľuzy poškodené mrazom alebo zaparením	0,25	
hľuzy napadnuté mokrou hnilobou	0,25	
hľuzy napadnuté suchou hnilobou	2	
hľuzy napadnuté fytoftórou	1	
hľuzy poškodené mechanicky alebo škodcami	3	- mechanické poškodenia hlbšie ako 5 mm - min. 3 otvory hlbšie ako 5 mm
hľuzy napadnuté chrastavitosťou	10	
hľuzy napadnuté vločkovitosťou	5	viac než 1/10 povrchu hľuzy
hľuzy postihnuté silným šednutím až černením dužiny	10	viac než 1/3 reznej plochy
hľuzy postihnuté silnou hrdzavosťou dužiny	10	viac než 1/10 reznej plochy
hľuzy podsadbové	2	
hľuzy nadsadbové	4	
prímes zeminy alebo iných nečistôt	1	

OSIVO A SADIVO ZELENÍN

Osivo zelenín a koreninových rastlín podľa STN 46 0310 nesmie obsahovať živých škodcov s výnimkou roztočov.

Cibuľa – sadzačka

Požiadavky	Povolené odchýlky	Z toho
musí byť suchá, vyzretá, v krčku zatiahnutá, vňať nesmie byť dlhšia ako 30 mm	max. 10 % hmotnosti cibuliek naklíčené a poškodené cibuľky a neškodné prímesi	max. 3 % cibuliek napadnutých suchou alebo mokrou hnilobou

Cesnak – sadivo

Druh sadiva	Povolené odchýlky [1] [2] [3]	Z toho	Z toho
uznané	10 % chybných cibúľ	8 % mechanicky poškodených cibúľ	
		6 % cibúľ poškodených suchou alebo mokrou hnilobou	2 % cibúľ napadnutých háďatkom
obchodné	15 % chybných cibúľ	15 % mechanicky poškodených cibúľ	
		10 % cibúľ poškodených suchou alebo mokrou hnilobou	3 % cibúľ napadnutých háďatkom

[1]) Vňať nesmie byť dlhšia ako 50 mm a korienky dlhšie ako 30 mm.
[2]) Sadivo nesmie obsahovať viac než 3 % cibúľ podsadbových (pri paličiakoch priemer cibúľ menší než 35 mm, pri nepaličiakoch 30 mm).
[3]) Sadivo nesmie obsahovať viac než 5 % cibúľ narašených a rozpadnutých.

OSIVO A SADIVO POĽNÝCH PLODÍN

Plodina	Požiadavky	Povolené odchýlky
kukurica	osivo nesmie obsahovať živých škodcov	
semenné okopaniny (čakanka, kŕmny kaleráb, dreňový kel, kŕmny kel, kvaka, kŕmna mrkva, cukrová repa, kŕmna repa, vodnica)	osivo nesmie obsahovať živých škodcov (s výnimkou roztočov) a nesmie byť napadnuté chorobami, ktoré by mohli ohroziť jeho akosť	
liečivé rastliny		
osivo	nesmie obsahovať živých škodcov (s výnimkou roztočov) a nesmie byť napadnuté chorobami, ktoré by mohli ohroziť jeho akosť	
sadivo	nesmie byť zvädnuté, zaparené, mechanicky alebo inak poškodené a nesmie byť napadnuté chorobami alebo škodcami	
ďatelinoviny, trávy, jednoročné krmoviny, ciroky	osivo nesmie obsahovať živých škodcov (s výnimkou roztočov)	
- trojštet žltkastý		max. 0,2 % hmotnosti osiva (I. trieda), prípadne 2 % (II. trieda) hálok háďatka ovsíkového (do 4 rokov po zbere sú larvy v hálkach životaschopné)
- trávy, - jednoročné krmoviny a - ciroky		- max. 0,1 % hmotnosti osiva sklerócií námeľa a iných húb - max. 0,02 % snetivých semien a zhlukov výtrusov sneti
tabak	osivo nesmie obsahovať semená zárazy, skleróciá a živých škodcov s výnimkou roztočov	max. 0,1 % hmotnosti osiva môžu tvoriť semená iných kultúrnych druhov a burín
olejniny a priadne rastliny (horčica biela, konopa siata, ľan siaty, mak siaty, repica olejnatá, repka olejka, slnečnica)	osivo nesmie obsahovať živých škodcov (s výnimkou roztočov)	max. 0,1 % hmotnosti osiva (I. trieda), 0,3 % (II. trieda), 1 % (obchodné osivo) môžu tvoriť semená iných kultúrnych druhov a burín
- mak	nesmú sa vyskytovať semená blenu čierneho	
- slnečnica		max. 4 sklerócia v I. triede, 10 sklerócií v II. triede, 20 sklerócií v obchodnom osive
- ľan	nesmú sa vyskytovať semená kukučiny	max. 0,1 % hmotnosti osiva (I. trieda), 0,3 % (II. trieda), 1 % (obchodné osivo) môžu tvoriť semená iných kultúrnych druhov a burín z toho: max. 20 semien mätonohu oddialeného a stavikrvu štiavolistého v I. triede, 30 semien v II. triede, 50 semien v obchodnom osive

Plodina	Požiadavky	Povolené odchýlky
- horčica biela		max. 0,1 % hmotnosti osiva (I. trieda), 0,3 % (II. trieda), 1 % (obchodné osivo) môžu tvoriť semená iných kultúrnych druhov a burín, z toho: max. 30 semien horčice roľnej v I. triede, 50 semien v II. triede, 1 % semien v obchodnom osive
strukoviny	osivo nesmie obsahovať živých škodcov (s výnimkou roztočov)	
chmeľ	sadivo nesmie byť zvädnuté, mechanicky ani inak poškodené a nesmie byť napadnuté baktériovými a hubovými chorobami a poškodené škodcami	max. 3 % mechanicky poškodeného sadiva

OSIVO A SADIVO OVOCNÝCH PLODÍN

Plodina	Požiadavky	Povolené odchýlky
jahody	sadenice musia byť zdravé, bez príznakov vírusových chorôb, bez háďatka jahodového a roztočíka jahodového	
ovocné dreviny	osivo nesmie byť napadnuté chorobami a nesmie obsahovať živých škodcov	

SADIVO VINIČA

Výklad pojmov

Sadivo viniča – množiteľský materiál a výsadbový materiál viniča, odrôd a ich klonov uvedených v Listine povolených odrôd, prípadne povolených Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky.

Množiteľský materiál – vrúble a očká, odrezky hroznorodého a podpníkového viniča z uznaných jedincov alebo porastov, určené na výrobu viničových sadeníc.

Výsadbový materiál – konečný produkt množenia viniča určený na výsadbu na trvalé stanovište (sadenice viniča, prípadne mliečniaky).

Viničie – vyzreté jednoročné výhony určené na získavanie vrúbľov alebo odrezkov.

Mliečniak – stratifikovaný štep alebo odrezok viniča hroznorodého, prípadne podpníkového viniča so závalom (kalusom) na rezných plochách a s vypučaným alebo s vyzretým očkom.

Sadenica – štepená alebo pravokorenná hotová rastlina schopná výsadby na trvalé stanovište.

Požiadavky na kvalitu sadiva

Viničie musí byť vyzreté, zdravé, zbavené úponkov, zálistkov a s dobre vyvinutými očkami. Nesmie byť namrznuté, zaschnuté ani inak poškodené. Hrúbka na spodnom konci najviac 12 mm, na hornom konci najmenej 6 mm.

Odrezky podpníkového viniča musia byť vyzreté, zdravé, zbavené úponkov, zálistkov, nesmú byť namrznuté, zaschnuté ani inak poškodené. Nesmú byť na nich rany po neskorom odstránení zdrevnatených zálistkov.

Mliečniaky musia mať na všetkých rezných plochách zával (kalus). Dĺžka vypučaného výhonku najviac 60 mm.

Sadenice musia byť zdravé, nepoškodené, bez rán po zálistkoch, nezaschnuté, bez rosných korienkov a s dobrou koreňovou sústavou. Vrúbeľ musí byť na celom obvode reznej plochy dobre zrastený s podpníkom (zrastenie vrúbľa a podpníka sa zisťuje miernym ohnutím, pričom sa podpník i vrúbeľ uchopia uprostred). Očká na podpníkoch musia byť vyrezané (vyslepené). Sadenice nesmú byť staršie ako dva roky.

OSIVO A SADIVO OKRASNÝCH RASTLÍN

Plodina	Požiadavky	Povolené odchýlky
kvetiny všeobecne - osivo	nesmie obsahovať živých škodcov (s výnimkou roztočov) a nesmie byť napadnuté chorobami, ktoré by mohli ohroziť jeho akosť	max. 0,2 % hmotnosti osiva (I. trieda), 0,3 %, 1 % (II. trieda a obchodné osivo) môžu tvoriť semená iných kultúrnych druhov a burín
- sadivo	nesmie byť napadnuté karanténnymi chorobami alebo škodcami	
- begónia hľuznatá		max. 4 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Fusarium a Penicillium
- šafran		max. 8 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Botrytis, Fusarium a Penicillium
- georgína	sadivo nesmie byť napadnuté baktériovou nádorovitosťou (Agrobacterium tumefaciens) a baktériovou zväzčitosťou (Corynebacterium fascians)	max. 8 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Botrytis, Fusarium, Penicillium a Sclerotinia
- mečík	sadivo nesmie byť napadnuté baktériovou zväzčitosťou (Corynebacterium fascians) a strapkou mečíkovou (Taenithrips simplex)	- max. 12 % hľúz napadnutých baktériovou škvrnitosťou (Pseudomonas gladioli pv. gladioli) - max. 8 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Botrytis, Fusarium a Stromatinia
- hyacint	sadivo nesmie byť napadnuté baktériovou hnilobou (Xanthomonas campestris pv. hyacinthi) a háďatkom zhubným (Ditylenchus dipsaci)	max. 4 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Botrytis, Fusarium, Penicillium baktériami rodu Erwinia a roztočom koreňovým (Rhizoglyphus echinopus)
- ľalia	sadivo nesmie byť napadnuté baktériovou zväzčitosťou (Corynebacterium fascians)	max. 8 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Botrytis, Fusarium, Penicillium, Pythium, Sclerotinia a roztočom koreňovým (Rhizoglyphus echinopus)
- narcis	sadivo nesmie byť napadnuté cibuľovkou narcisovou (Lampetia equestris), cibuľovkou zhubnou (Eumerus strigatus) a háďatkom zhubným (Ditylenchus dipsaci)	max. 8 % hľúz s hnilobami vyvolanými hubami rodu Botrytis a Fusarium a roztočom koreňovým (Rhizoglyphus echinopus)
- tulipán	sadivo nesmie byť napadnuté hubou Sclerotium tulipanum	max. 16 % chybných cibúľ, z toho: - max. 4 % cibúľ postihnutých fuziáriovou hnilobou - max. 8 % cibúľ so škvrnami a sklerociami huby Botrytis tulipae - max. 4 % cibúľ zvápenatených (Penicillium, Rhizoglyphus - max. 4 % cibúľ silno poškodených gumózou

SADIVO OKRASNÝCH DREVÍN

Sadivo okrasných drevín nesmie byť napadnuté škodlivými organizmami. Na expedovanom materiáli sa nesmie vyskytovať baktériová nádorovitosť (Agrobacterium tumefaciens).

SEMENÁ A SADBOVÝ MATERIÁL LESNÝCH DREVÍN

Plodina	Požiadavky	Povolené odchýlky
semená lesných drevín	- nesmú obsahovať živých škodcov - nesmú byť napadnuté chorobami, ktoré by mohli ohroziť ich akosť - rekalcitrantné semená s vyšším obsahom vody (dub, gaštan, pagaštan) nesmú byť zaparené, namrznuté, povrchovo zaplesnené, nesmú obsahovať semená mumifikované hubou Ciboria batschiana	prímes iných semien vrátane burín maximálne do 1 %
semenáčiky a sadenice lesných drevín	- musia byť čerstvé, s dobre vyvinutými pupeňmi - nesmú byť napadnuté chorobami alebo škodcami - nesmú byť mechanicky poškodené - na expedovanom materiáli sa nesmie vyskytovať baktériová nádorovitosť (Agrobacterium tumefaciens)	

SUROVÉ DREVO IHLIČNATÉ

Rozsah chýb výrezov I. triedy akosti

Sfarbenie jadra	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela
Hniloba jadra	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela
Poškodenie hmyzom	povoľuje sa len povrchové poškodenie

Rozsah chýb výrezov II. triedy akosti

Sfarbenie	**jadra**	povoľuje sa do 8 cm
	beli	povoľuje sa do 1/20 hrúbky čela
Hniloba jadra		povoľuje sa do 8 cm
Poškodenie hmyzom		povoľuje sa len povrchové poškodenie

Rozsah chýb výrezov III. triedy akosti

		akosť III/A	**akosť III/B**
Sfarbenie	**jadra**	povoľuje sa do 1/3 hrúbky čela	povoľuje sa bez obmedzenia
	beli	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela; zamodralosť pri boroviciach do 1/2 plochy beli	povoľuje sa bez obmedzenia
Hniloba	**jadra**	nepovoľuje sa	povoľuje sa do 1/3 hrúbky čela
	beli	nepovoľuje sa	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela
Poškodenie hmyzom	**povrchové**	povoľuje sa	povoľuje sa
	plytké a hlboké	povoľuje sa do 10 závrtov na 1 m dĺžky výrezu	povoľuje sa do hrúbky čela

Rozsah chýb výrezov IV. triedy akosti

Sfarbenie jadra a beli	povoľuje sa v miernom rozsahu
Hniloba jadra a beli	nepovoľuje sa

Rozsah chýb dreva V. triedy akosti

Hniloba jadra a beli	povoľuje sa v rozsahu do 2/5 hrúbky čela v 15 % z počtu kusov

Rozsah chýb dreva VI. triedy akosti

Hniloba jadra a beli	nepovoľuje sa hniloba takého stupňa, pri ktorom sa drevo pri bežnej manipulácii rozpadáva

SUROVÉ DREVO LISTNATÉ

Rozsah chýb výrezov I. triedy akosti

Sfarbenie	**jadra**	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela
	beli	povoľuje sa len pri dube do hrúbky čela
Hniloba	**jadra**	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela
	beli	povoľuje sa len pri dube do hrúbky beli
Poškodenie hmyzom		povoľuje sa len povrchové poškodenie

Rozsah chýb výrezov II. triedy akosti

Sfarbenie	**jadra**	povoľuje sa do 1/3 hrúbky čela, najviac 10 cm
	beli	povoľuje sa len do 1/20 hrúbky čela, pri dube do hrúbky beli
Hniloba	**jadra**	povoľuje sa do 8 cm
	beli	nepovoľuje sa; pri dube do hrúbky beli
Poškodenie hmyzom		povoľuje sa len povrchové poškodenie

Rozsah chýb výrezov III. triedy akosti

		akosť III/A	**akosť III/B**
Sfarbenie	**jadra**	povoľuje sa do 1/2 hrúbky čela	povoľuje sa bez obmedzenia
	beli	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela	povoľuje sa bez obmedzenia
Hniloba	**jadra**	nepovoľuje sa	povoľuje sa do 1/3 hrúbky čela
	beli	nepovoľuje sa; pri dube do hrúbky beli	povoľuje sa do 1/10 hrúbky čela
Poškodenie hmyzom	**povrchové**	povoľuje sa	povoľuje sa
	plytké a hlboké	povoľuje sa do 10 závrtov na 1 m dĺžky výrezu	povoľuje sa do hrúbky čela

Rozsah chýb výrezov IV. triedy akosti

Hniloba jadra a beli	nepovoľuje sa
Rakovina	nepovoľuje sa
Poškodenie hmyzom	povoľuje sa len povrchové poškodenie

Rozsah chýb dreva V. triedy akosti

Hniloba jadra a beli	povoľuje sa v rozsahu do 2/5 hrúbky čela v 15 % z počtu kusov

Rozsah chýb dreva VI. triedy akosti

Hniloba jadra a beli	nepovoľuje sa hniloba takého stupňa, pri ktorom sa drevo pri bežnej manipulácii rozpadáva

Príloha č. 2 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 13/1997 Z. z.
Zoznam rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov, ktoré nepodliehajú kontrole a nemusia byť opatrené fytocertifikátom
Mŕtvi živočíšni škodcovia vo všetkých vývinových štádiách (na vedecké alebo na zberateľské účely).
Rastlinné vlákna (napríklad africká tráva, lyko, bavlna, juta, kokos, ľan).
Slama a seno určené ako stelivo a krmivo pri doprave zvierat.
Prekvasený rastlinný tovar, kandizované ovocie, ovocie a zelenina v konzervovanom a zmrazenom stave.
Výrobky z rašeliny, slamy, kukuričného šúpolia a prútený tovar (ak je konzervovaný buď fumigáciou, alebo farbou, lakom).
Potraviny rastlinného pôvodu cestujúcich osôb (v neobchodnom styku) v primeranom množstve, ktoré nemožno použiť na ďalšiu reprodukciu.
Príloha č. 3 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 13/1997 Z. z.
Zoznam miest (hraničných priechodov), na ktorých sa vykonávajú rastlinolekárske kontroly pri dovoze rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov

Miesto rastlinolekárskej kontroly	**Druh dopravy**
Bratislava-Petržalka	cestná
- letisko Ivánka	letecká
- prístav	riečna
- vyclievacia pošta	poštová
- Devínska Nová Ves, stanica ŽSR	železničná
Kúty - stanica ŽSR	železničná
- na ceste	cestná
Drietoma - na ceste	cestná
Čadca - stanica ŽSR	železničná
Makov - na ceste	cestná
Svrčinovec - na ceste	cestná
Trstená - na ceste	cestná
Plaveč - stanica ŽSR	železničná
Barwinek (PR) - na ceste	cestná
Vyšné Nemecké - na ceste	cestná
Čierna nad Tisou - stanica ŽSR	železničná
Hidasnémeti - stanica MÁV	železničná
Milhosť - na ceste	cestná
Košice - letisko	letecká
- vyclievacia pošta	poštová
Somoskőújfalu (MR) - stanica MÁV	železničná
- na ceste	cestná
Šahy - na ceste	cestná
Štúrovo - stanica ŽSR	železničná
Komárom (MR) - stanica MÁV	železničná
Komárno - na ceste	cestná
- prístav	riečna
Vámosszabadi (MR) - na ceste	cestná
Rajka (MR) - stanica MÁV	železničná

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.